

es salia

PRENSA
COMUNITAT

D'ALGAILDA

nº 64

març de 1986

preu: 85 ptes.

Al.lots que assistien a l'escola de D. Miquel Balaguer Palou. La foto correspon a l'any 1902 i no vos podem assegurar si d'aquest grup n'hi ha cap de viu. Com que només en tenim uns pocs d'identificats, ens resulta impossible donar-vos els noms, però vos podeu entretenir i potser reconegueu qualche fesomia.

(Fotografia: Francesca Sala Mulet)

Editorial

EL II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA

La presentació pública del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana i la constitució del Consell d'Entitats Promotores de les Illes Balears, celebrades a Manacor el passat dia 2 de febrer, han encetat les activitats que tot al llarg de 1986 es realitzaran a Mallorca entorn de la llengua catalana.

A 80 anys del I Congrés promogut i inspirat per Mn. Antoni Maria Alcover com a inici de la tasca fixadora de la normativa gramatical, el present II Congrés té per objecte centrar-se en l'estudi de l'ús social de la nostra llengua. És, per tant, un Congrés de sociolingüística. Un total de set àrees científiques en centraran el debat al llarg de tots els Països Catalans: Plantejaments i processos de normalització lingüística (Lleida), Lingüística social (Palma), Mitjans de comunicació i noves tecnologies (Perpinyà), Llengua i Dret (Andorra-Barcelona), Ensenyament (Tarragona) i Història de la llengua (València).

Al costat d'aquestes sessions de convocatòria especialitzada i més aviat restringida, una munió d'actes de caire més popular i divulgatiu són a punt de celebrar-se per totes les terres de parla catalana. Tant en un cas com en l'altre, del que es tracta en definitiva és de reivindicar -com resumeix el lema del Congrés- el dret de "viure en català, oberts al món".

Dins una societat tan mancada d'esperit combatiu per aconseguir que la nostra llengua esdevengui l'idioma d'ús normal i generalitzat per a qualsevol àmbit i funció, la celebració d'aquest II Congrés Internacional i totes les activitats paral·leles que poden envoltar-lo, ens sembla una ocasió propícia per a enfortir la feble i malmenada consciència lingüística dels mallorquins.

Des del nostre caràcter de publicacions acostades al poble, i d'acord amb les resolucions del nostre I Congrés que proclamen que:

1ª La Premsa Forana de Mallorca assumeix la funció que li correspon en l'empresa de normalització lingüística del nostre poble. Les publicacions que la integren s'esforçaran, en la mesura de les possibilitats de cadascuna, a aconseguir en un futur com més pròxim millor l'ús de la llengua catalana com a vehicle normal i habitual d'expressió, i al mateix temps mantendran una línia de contingut encaminada a orientar la consciència dels lectors cap a un més gran respecte envers de la llengua pròpia, evitant tot allò que puga mantenir els prejudicis que li són contraris i la desinformació respecte del seu origen i identitat.

2ª La Premsa Forana és conscient del paper que pot representar en l'establiment d'una tradició de bon llenguatge periodístic, que només un llarg temps de normalitat pot consolidar. En conseqüència, procurarà usar un llenguatge correcte, senzill i natural que tenga un màxim de possibilitats d'anar imposant-se com a model a seguir.

3ª Les ajudes de caràcter econòmic destinades a afavorir la normalització lingüística que les publicacions puguen rebre a través de l'Associació seran repartides de manera proporcionada a la presència efectiva del català a les pàgines d'aquelles, d'acord amb uns criteris de computació que s'establiran a tal fi.

La Premsa Forana fa pública la seva adhesió al II Congrés Internacional de la Llengua Catalana i es reafirma en la voluntat de treballar, enmig d'un panorama profundament castellanitzador de molts de mitjans de comunicació illencs, per un ús normal i correcte del català a Mallorca.

calaix de sastre

"E la primavera fo venguda!" ("Crònica". Ramon Muntaner)

Un any més, si els astres no ens enganen, hem entrat ja dins l'època que se sol definir com "la de temperatura agradable i de verdor en els camps". Però, aquesta no serà una primavera qualsevol. Passarà a la posteritat com la primavera del Halley, la del Barça-Juventus o la del referèndum OTAN.

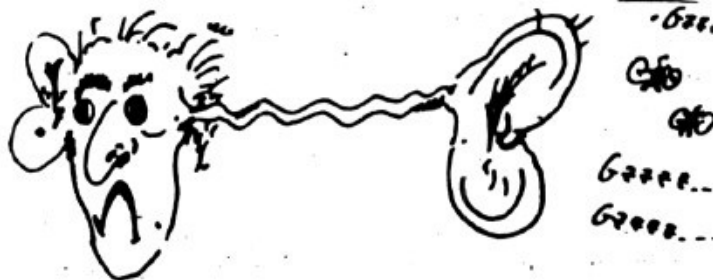
"Vatua l'olla! Ja hi tornam a ser", haureu dit més d'un o d'una, en sentir la paraulota. Em perdonareu que també jo en parli, però és que encara no sé quins són els meus drets i deures que se'n deriven, del fet de ser membre, ben a contracor, això sí, d'una organització com l'esmentada.

Vegeu un aspecte didàctic i d'actualitat d'aquesta ignorància. El provocador i irresponsable Reagan ha enviat els seus vaixells, farcits de "marines", davant les costes de Líbia per tocar els dallonses a Gadafi. Què passarà si la cosa -els déus no ho vulguin- acaba en conflicte bèl·lic? Un amic meu diu que l'article cinquè del Tractat de l'Atlàntic Nord, el de la constitució de l'OTAN -perdó per la paraulota- estableix que en cas d'agressió a un dels membres, els altres també se senten atacats i per tant amb obligació de respondre. Per fer gràfic el raonament, el meu amic explica que una mambelleta a Reagan ens posarà les nostres orelles ben roges. I tot gràcies a l'OTAN -perdó una altra vegada.

Jo no puc replicar-li, perquè desconec el contingut exacte dels compromisos que tenen -tenim!- els socis d'aquell club. Li dic que ho faré després que m'hagin enviat a cameva, igual com feren en els casos de la Constitució i de l'Estatutet d'Autonomia, ben imprès, en dues llengües oficials -una pot ser l'anglès- el text del Tractat. Ben mirat, ho haurien d'haver fet abans del referèndum, però no degueren pensar-hi.

El meu amic em diu que som més innocent que aquell refrany que proclama, fent referència a la temperatura agradable de la definició inicial de l'escrit, que "en el llit, tot l'any és primavera".

m'han dit que diuen

En aquest poble nostre se senten coses curioses. I moltes. Ja fa temps que comentàrem que semblava absurd que una cosa com el Parc d'animals prehistòrics de plàstic no solsament fos autoritzat per s'Ajuntament, sinó, sobretot, que el declaràs d'interés social. Però lo que ja no sabem com qualificar és lo que sentírem: que l'han hagut de tancar perquè no tenia permís municipal d'apertura, o cosa d'això.

I és que un ja no sap què dir davant certes coses. S'actuació de s'actual Ajuntament pel que respecte a ses Normes Subsidiàries és mala d'entendre. Qualcú pensa si hi ha interessos particulars, no ho volem creure. Lo que sí sabem cert és que si les haguessin duites endavant no haurien hagut d'aturar qualque obra, amb el perjudici que això ocasiona, ni s'hauria de sentir a una primera autoritat dir que no hi ha dret que tothom faci lo que vol. Està clar que de ses Normes n'haurem de parlar més d'una vegada.

No ho hem sentit a dir, però hi ha gent que pensa que amb un altre municipal a lo millor s'arreglaria es problema de circulació i aparcament d'uns sectors des poble. ¿I si ho provaven, abans de sortir de s'Ajuntament, de convocar unes altres oposicions?

Ho deixarem anar, perquè, si parlam de s'Ajuntament, després mos diuen que estam "polititzats".

Un dissabte a vespre que hi hagué un partit de futbol "molt important" mos digueren que varen "enramellar" ses cases de molts de seguidors del Barça. Se veu que no es troben molt bé de salut els seguidors barcelonistes, perquè ni es dissabte ni es diumenge en veren gaires pel mig del poble. Qualcun va anar a cercar espàrecs...

Això sí, aquests "aconteixements" esportius fomenten sa gastronomia una cosa grossa: sabeu que se n'organitzen de sopars per veure els partits de televisió... I venga colesterol. Per cert, que n'hi deu haver molt perquè n'Alexandre ja fa un parell de números de sa revista que mos ne parla. I encara seguirà...

Lo que mos agradaria seria sentir s'opinió dels anticatalanistes, que són bastants, i que gràcies a Obra Cultural Balear i Voltor, S.A., és a dir, gràcies a que un grapat de mallorquins hem aportat deu mil pessetes cada un, ara poden veure els partits del Barça, i qualque bona pel·lícula. Suposam que s'únic defecte que hi troken és que sigui sa retransmissió en català. Però això té una solució ben senzilla: apagar es televisor.

Es pineros ja tenen es seu camp de futbol, i ben orgullosos que n'estan. I trobam que hi poden estar. Es problema serà si per poder entrenar necessiten unes torres per enllumenar, i les demanen a qualcú, i les posen més aviat que a Algaida. Perquè ses d'Algaida tanta sort que estan ben pintades, que si no ja s'haurien rovellat.

L'any passat sentíem parlar des vestits dels cossiers, si estarien fets per Sant Honorat. Ara parlen de si estaran per Sant Jaume. I noltros creim que ja serà l'any qui ve. De lo que no hem sentit a dir res és de sa sol.licitud que feren a s'Ajuntament per veure si els subvencionava els vestits.

En llegir aquestes retxes ja s'haurà celebrat sa festa de la Pau. Sembla que era ahir que matàvem en Camestortes i ja som a Pasco. Tornam vells... Hem vist a un programa que els organitzadors són els futbolistes "veterans". Tenim entès que compten amb un pressupost de s'Ajuntament de 225.000 pessetes, que ja comencen a ser dobbers. Segur que haurà estat una bona festa.

Se va celebrar s'Assemblea per elegir nou president de sa Societat de Caçadors, amb prop d'un centenar de socis que hi assistiren i votaren. Finalment, només hi va haver un candidat que va sortir elegit per ampla majoria. Dies abans de s'Assemblea s'havien sentit converses un poc aspres, en to irritat, hi havia nirvis, i tot feia pensar que hi podia haver estirades. No va esser així, i tot va anar més o manco pla. Més val així i voldriem que tot seguís amb normalitat i tranquil.litat.

Una bona notícia que sentírem, i que són dues: s'adhesió de s'Ajuntament al II Congrés Internacional de la Llengua Catalana. I que, a partir d'ara, ses Actes dels Plenaris es faran en català. Crec que val la pena felicitar s'Ajuntament (i, amb ell, a tots els algaidins) que aquesta vegada ha mostrat una coherència que no sempre mostrava.

I no volem acabar sense desitjar-vos que aquestes festes hagin estat venturoses i que ses panades i robiols no vos hagin fet mal.

UN SORD

ES SAIG
BOLLETÍ DE L'OBRA CULTURAL D'ALGAIDA

Revista mensual. D.L. P.M. 495-1980

Dirigeix.....Delfí Mulet

Administra.....Llorenç Oliver

Mecanografia...Mireia Mulet

Fotografia.....Joan Balaguer

Dibuixa.....Jaume Falconer

Col.laboren....Andreu Oliver

Pere Mulet

Alexandre Pizà

Joan Trobat

Joan Mulet

Francesc Antich

Catalina Martorell

Xesc Oliver

Antoni Garau

Jerònia Oliver

Miquel Serra

Antoni Munar

Víctor Mulet

Domicili: Rei, 1. ALGAIDA.

Tl. 665042/272576

Imprimeix: Apóstol y Civilizador. PETRA.

ES SAIG només es responsabilitza de l'editorial.

SA GLOSA D'EN PERE-GIL

VOLTOR, S.A.

Detotes ses nostres aus
sa més grossa és es voltor
del que se perd sa llavor,
és a dir, posa pocs ous.

Fa poc que hi ha hagut cria
a s'OBRA CULTURAL BALEAR
i es nounat nos durà
pel cel, llum i poesia.

Me diu En JOSEP MELIA:

"Qualsevol es pensaria
que l'has ajudat a covar".

noticiari de l'o.c.b.

Desitjam que ni les panades ni els robiols ni els crespells vos hagin fet mal i que hagueu passat bones festes. Passam seguidament a informar-vos de les notícies de l'Obra referides a aquest mes.

En primer lloc, i com a notícia atrassada, vos notificam la constitució de la nova Junta Directiva de la nostra Delegació:

Coordinadora: Jerònia Oliver Rotger

Vice-coordinadora: Catalina Martorell Llaneras

Tresorera: Antònia Fullana Puigserver

La resta de persones que integren la Junta formen part de les comissions d'Activitats, d'Informació i de Coordinació-Econòmica:

Vet-aquí un grup d'algaïdins damunt les ruïnes del Castell del Rei a Pollença. Correspon a l'excursió realitzada el mes de febrer.

Vos comunicam que definitivament el divendres dia 4 comença el curset de llengua catalana al nostre local, a càrrec del professor Josep Noguerol, amb una duració de tres mesos.

ACTIVITATS DEL MES D'ABRIL

-Divendres dia 11 a les 21'30 hores l'escriptor Josep Ma. Palau i Camps ens parlarà de la seva obra literària. Entre els títols seus més destacats recordem "S'ha venut un home" en teatre i "Assassinat al Club dels Poetes" en novel·la.

-Diumenge dia 20 a les 9'30 concentració a Sa Plaça per a la "Bicicletada pel terme d'Algaida". L'itinerari serà: Sa Plaça, Carretera vella Lluçmajor, Son Veny, Son Viroto, Ruïnes de s'Heretat, Son Roig, Molí de Sa Cabana i Punxuat. A Punxuat es dinarà de paella feta per tots els ciclistes, per això cada un haurà de dur el seu sofrit particular. Animau-vos i apunteu-vos abans del divendres dia 18 a fi de poder assegurar els altres ingredients necessaris per a la paella.

- S'està organitzant un viatge a Berga (Barcelona) a la festa de "la Patum" del dia 28 de maig al ler. de juny (pont del Corpus). Tots els interessats posau-vos en contacte amb Antònia Ma. Mulet (462535) o Catalina Martorell (665261) abans del 27 d'abril.

II CONGRÉS DE LA LLENGUA CATALANA

TROBADA D'ESTUDIANTS DELEGATS DE CLASSE A CALVIÀ

II CONGRÉS IN
TERNACIONAL DE LA
LLENGUA
CATALANA
MCMVI 86

En el marc del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, se celebrà dia 22 de març un acte que va reunir representants dels delegats de classe -que són congressistes amb l'estatus d'estudiant- de totes les Illes. L'Ajuntament de Calvià va patrocinar l'acte, tant les despeses de dinar com les d'autocars; concretament, les activitats es desenvoluparen al Casal de Cultura de Calvià que està a Magaluf, zona que pertany a tal municipi.

L'acte s'inicià amb la intervenció del batle de Calvià, donant la benvinguda als nombrosos assistents; seguidament pronuncià unes paraules el Director Provincial de Cultura, Andreu Crespi. Després tres representants dels delegats de classe feren un parlament sobre el tema de la llengua: jo vaig esser l'encarregat de representar els alumnes de COU, en Miquel Tortella va parlar en representació dels de la Universitat i na Brigitte Hübner va fer-ho per l'illa d'Eivissa. Els menorquins, degut a la vaga d'aeroports, arribaren tard a l'acte. Després dels diferents representants, en Damià Pons va llegir un discurs elaborat per l'il·lustre poeta Josep Maria Llopart que per diversos motius no pogué assistir en persona a l'encontre. Seguidament en Joan Bibiloni ens va delectar amb la seva música; la seva actuació es va perllongar fins a l'hora de dinar; després del dinar es va cloure l'acte.

Sens dubte, l'encontre d'estudiants fou un èxit total: hi assistiren unes 600 persones i això ho va convertir en un dels actes més emotius; a més, sembla que la joventut illenca, tantes vegades acusada de "passota" per una societat que no està conscienciada sobre el tema lingüístic, demostra la seva preocupació per la llengua pròpia, que desemboca en una preocupació pel país. Cal destacar un fet que particularment em va estorar: hi havia molts de castellanoparlants, sobretot de Ciutat; això demostra la preocupació d'aquests joves

per integrar-se en el nostre país mitjançant la llengua, un dels fonaments essencials de qualsevol nació.

En definitiva, l'encontre d'estudiants delegats de classe fou un èxit, la qual cosa demostra l'interès i la inquietud dels joves davant un tema tan important com és el de la llengua.

Biel Oliver i Garau

II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA FULL D'INSCRIPCIÓ

Codi _____

NOM _____
COGNOMS _____
DOMICILI _____
POBLACIÓ _____ CODI POSTAL _____
COMARCA _____ PAÍS _____
TEL. FEINA _____ EDAT _____
TEL. PARTICULAR _____ PROFESSIO _____

• Vol subscriure's a l'Àrea:

- ☐ de optant
- ☐ 1a. PLANTEJAMENTS I PROCESSOS DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA
☐ 2a. SOCIOLOGIA DE LA LLENGUA
☐ 3a. LINGÜÍSTICA SOCIAL
☐ 4a. MITJANS DE COMUNICACIÓ I NOVES TECNOLOGIES
☐ 5a. LLENGUA I DRET
☐ 6a. ENSENYAMENT
☐ 7a. HISTÒRIA DE LA LLENGUA

• Vol col·laborar en l'acció:

- ☐ de optant en tot cas subscrit per només una
- ☐ PRESIDÈNCIA DEL CONGRÉS A LES ESCOLES
☐ PROMOCIÓ DE NOUS CONGRESSISTES
☐ CATALÀ A LA INDÚSTRIA I AL COMERÇ

• Vol acollir algun congressista a casa seva.

☐ SI ☐ NO

• Invitarà algun congressista pel seu compte

☐ SI ☐ NO

Escolliu la vostra opció:

A. ☐ Per persones

	Ptes
☐ Congressista de Número	5.000
☐ Congressista de Número amb quota reduïda (per a escolars, universitaris, jubilats, casos especials)	2.500
☐ Congressista de Número Especial	15.000
☐ Congressista Col·laborador	50.000
☐ Congressista Col·laborador Especial	100.000
☐ Congressista de Mèrit	250.000
☐ Congressista de Mèrit Especial	500.000

B. ☐ Entitats o Empreses

☐ Entitat o Empresa Congressista de Número	25.000
☐ Entitat o Empresa Congressista de Número Especial	50.000
☐ Entitat o Empresa Congressista Col·laboradora	100.000
☐ Entitat o Empresa Congressista Col·laboradora Especial	250.000
☐ Entitat o Empresa Congressista de Mèrit	500.000
☐ Entitat o Empresa Congressista de Mèrit Especial	1.000.000

Aportació per a la compra d'una porció de terreny d'un parc històric-cultural (és opcional)

- ☐ 1.000 ptes. ☐ 50.000 ptes.
☐ 5.000 ptes. ☐ 100.000 ptes.

Quantitat total a pagar idents de congressista + aportació per al parc històric-cultural

_____ ptes

Forma de pagament:

- ☐ Taló nominatiu a favor del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana. Adjuntar-lo al full d'inscripció i enviar-lo tot junt a la Secretaria General del Congrés.

- ☐ A través de qualsevol Banc o Caixa d'Estalvis, al compte «II Congrés Internacional de la Llengua Catalana». En aquest cas enviar el full d'inscripció adjuntant-li el duplicat de l'ingrés fet a la Caixa o Banc, o la fotocòpia.

Data i Signatura

Carret del Congressista

Nome

De compta pel Congrés

Secretaria General del Congrés, Rambla Catalunya, 15, 1er 2a.
Tel. 717 88 44 - 08007 BARCELONA

passatemps

PROBLEMA MATEMÀTIC

¿Quantes persones hi havia en el món dos-cents anys després d'haver estat creat el pare Adam i la mare Eva, suposant que no se n'hagués mort cap i que els primers deu anys n'haguessin nascut quatre, els segons deu, vuit, i els tercers, setze, i així contínuament duplicant el número de naixements cada període de deu anys?

Solució: El número de persones nascudes durant els dos segles és d'un milió quaranta-vuit mil cinc-cents setanta-sis. Ara bé, si donau aquesta quantitat, la solució no és correcta, ja que hi heu d'afegir els dos pares. La solució és, per tant, 1.048.578.

Fuga de vocals:

J. S. Q.. T. M.R. H. D.T
Q.. P.R G.NDR. N. M. V.L;
J. D.R.S T. . T. M.R.
Q.. N. M. 'N P.S.R. D.L

M.S V.L .N.R .N G.L.R.
T.T .S T.MPS Q.. .N H.M. V..
Q.. H.V.R D. LL..R.R D'.ST..
. LL.C R.ST . P.C. T.RR.

Solució a la passada fuga de vocals:

*Crec que n'hi ha més de dos
des que se deuen pensar
que un pobre sense menjar
així mateix pot campar
però jo ho trob molt dubtós.*

*Corredora sou, llebreta,
per un camí atiranyat;
si jo era un ca acossat
amb quatre bots i un lladr
ja us hauria agafadeta.*

X D E T E M A C
L I S G U B I A
A A T S S I T R
T A E X C G E A
N O N R A O U G
E R A E R R Q O
D V L E M N R L
S A L C A I A A
O I E X L A E R
A A S U L C N E

Sopa de lletres

Localitzau el nom de deu eines de l'ofici de ferrer. Amb les lletres que vos sobrin podreu llegir un refrany.

★ Solució a la passada sopa de lletres.
Les lletres que sobren diuen: "Amb caragols i figues, aigua no beguis."

ELS AL.LOTS DE SES ESCOLES

Aquests són els al.lots que formen el curs 8è. amb el seu mestre Joan Mora. Amb aquest grup completam la sèrie que vos hem presentat de tots els cursos de Ses Escoles.

(Fotos: Joan Balaguer)

NOTICIARI

UN NOU ÈXIT D'EN JOSEP PUIGSERVER

Acaba de publicar-se la 11ª edició de l'"Annuaire de l'Art International" que es va presentar a París el passat dia 18 de març. Es tracta d'un prestigiós catàleg de més de 1300 pàgines, de les quals unes 1000 són en color. Es fan edicions en anglès i en francès.

Per una invitació especial de la casa editora, en el citat Annuaire hi figura el nostre artista pintor Josep Puigserver Janer amb una obra titulada "La Cartoixa i Chopin".

Ens alegrem d'aquest reconeixement dels mèrits artístics del nostre bon amic a qui enviam cordialment la nostra felicitació.

PLUVIÒMETRE

Les pluges caigudes a Algaida els tres primers mesos d'enguany són les següents:

gener: 54'5 litres
febrer: 54'1 "
març: 39'0 " (fins dia 27)
total: 147'6 "

Com veis, no és una quantitat exagerada, però es manté un ritme de pluges molt acceptable, sobretot si tenim en compte les aigües caigudes els darres mesos de l'any passat. Esperem que no s'estronqui i que abans de començar l'estiu tenguem més aigua.

RESULTATS DEL REFERÈNDUM OTAN

Els resultats del referèndum sobre l'OTAN a Algaida, Pina i Randa foren els següents:

	Algaida	Pina	Randa	Total
SI	531	78	29	638
NO	446	69	16	531
Blanc	103	17	1	121
Nuls	24	1	-	25
Total	1104	165	46	1315
Cens	2073	309	88	2470
% votants	53'25	53'40	52'27	53'24

FESTA DE LA PAU

Tenim el programa de la festa de Castellitx, però no el podem incloure en les nostres pàgines perquè quan tenguem aquest número d'ES SAIG la festa ja s'haurà celebrat. Confiam que haurà estat un èxit i el mes qui ve segurament vos oferirem unes fotografies de les carroces i de la festa damunt s'era.

Volem aprofitar, una vegada més, l'oportunitat d'aquesta festa per recordar que Castellitx -l'edifici i el re-
taule- està en perill i que les obres que s'hi han de fer són urgents. Vol-
dríem que les gestions que suposam que fan les nostres autoritats fossin més eficaces i que l'any qui ve no ens trobem exactament igual que ara.

Una imatge que ha desaparegut: un trencador de pedra. Es tracta d'un algaidí que no hem pogut identificar. A veure si ens ajudau a fer-ho.

MOVIMENT DEMOGRAFIC

Guillem Munar Oliver.
Va morir a Pina dia 3 de
març als 82 anys.

Catalina Ballester Amengual.
Va morir dia 6 de
març als 94 anys.

Rafel Ramis Aloy. Va morir a Pina dia 7 de març als 54 anys.

Margalida Vanrell Nadal.
Va morir dia 13 de març
als 80 anys.

Catalina Pujol Antich.
Va morir dia 16 de març
als 74 anys.

Bartomeu Ferragut Rafal.
Va morir dia 24 de març
als 69 anys.

NAIXEMENTS

Maria Magdalena Mayol Cerdà. Filla de Rafel i Margalida. Va nèixer dia 28 de febrer.

Sebastià Mut Oliver. Fill de Sebastià i Antònia. Va nèixer dia 3 de març.

Miquel Bibiloni Puigserver. Fill de Miquel i Francisca. Ve nèixer dia 12 de març.

UN PENSAR BASTANT CONCRET

S'ha modernitzat la vida
pels humans el viure-la,
avui no es pot queixar-se,
tota cosa s'ha enriquida;
sa sort mos ha preferida
per tenir comoditat,
ningú s'ho haguera pensat
de la cosa aconseguida.

La gent viu acomodada
perquè ha guanyat doblers,
ha duit un gros interès
amb so collir bona anyada;
sa casa ha enrajolada,
un banyo hi va muntar,
tota la va adornar
i va fer nova sa fatxada.

A dins un palacio viu
sa gent qui és treballadora;
an es duros molt adora,
fent ella es cap tot viu;
tant en s'hivern com s'estiu
es ritme no deixarà
per casa seva adornar:
ensenyant-la, el cor li riu.

Un factor està fallant
a dins el poble algaidí:
canalitzacions fer-li,
això es va comentant;
dificultats van trobant
per lo que pugui costar;
no-res mai s'arreglarà
si opinions van cercant.

Canalitzar aigües brutes
n'és grossa necessitat;
sa nostra Autoritat
té que prendre ses mesures,
són obres bastant feixugues
dins s'assumpte des pagar.
És clar, tothom ho dirà:
quedarem amb borses buides.

Quan se posaren faroles
a dins el poble algaidí,
és cert, tothom mal va dir
an aquelles obres noves.
Quan se feren ses escoles
lo mateix ja va passar,
molta gent va criticar:
d'això n'hi ha bones proves.

Cap consell ha d'escoltar
aquell qui sa vara du;
se'l considerà segur
quan a ell se'l va votar.
Cap envant ha de passar
tot projecte que fa falta;
amb ses opinions d'un altre
molt mal resultat durà.

Això de canalitzar
ses aigües brutes i netes
és ver que són unes feines
que molt solen embussar
perquè s'obra costarà
un caramull de millons,
però fent ses proporcions
cada qual podrà pagar.

Amb aigua canalitzada
i també sa casa nova,
tot això molt mos entona,
tenim sa cosa arreglada;
si sa salut no mos falta,
gràcies a Déu podem dar;
anant d'aquí per allà
menjant lo que mos agrada.

Ningú s'ho haguera pensat
quan s'anava a collir oliva
i els homes per Sa Marina
fent molt fondos els forats;
deixant ametlers sembrats,
garrovers, també figueres,
dormint dins mates llentiscleres,
fent vida de condemnats.

Aquesta gent qui visqué
aquella vida d'esclau
molt estranys mos hi trobam
amb so bon temps que vengué,
mos embossen de doblers
que mos donen cada mes;
som com aquells cavallers
que hi hagué en temps primer.

Es pobre ha tornat ric,
la cosa ha canviat,
té tota comoditat
per lo tant s'ha ensenyorit;
bastanta gent ha sofrit
a dins la societat,
va esser molt sacrificat
i altre en tregué profit.

BERENARS : ABRIL

92 - 1

No vull dolç fred ni calent,
ni carn, ni peix de cap casta;
per berenar avui me basta
pa amb oli i pebre coent.

93 - 2

Ahir férem bajocada,
i a mi sa fava novella,
passadeta per sa pella,
per berenar molt m'agrada.

94 - 3

De tallades de cuixot,
enmig de llesques de pa,
creis-me que per berenar
només en menja es qui pot.

95 - 4

Jo he pres per berenar
una panadeta alisa,
feta d'una pasta llisa
sense llevat ni ensucrar.

96 - 5

Sa bajocada m'agrada
de faves es dematí,
i amb un all tallat molt fi
en berén qualche vegada.

97 - 6

Es veïnats m'han duit aquí
(perquè saben que m'agrada)
un crespell i una panada
des que varen beneir.

98 - 7

S'anyell nostre era petit
i aprofitant tot lo seu
des budells, sang, fetge i lleu
noltros n'hem fet un bon frit.

99 - 8

Me'n donen poques vegades
des berenar que han servit,
que ha estat un platet de frit
amb dues sopes mullades.

100 - 9

Avui bajoques de fava
sense cap fil, i es bessó
com que era tan petitó
dins es plat no s'hi trobava.

101 - 10

He menjat un doblegat,
un peix crespell i un flaó,
i tot era molt millor
que es que férem l'any passat.

102 - 11

De sa pasta de panada
rustilles me varen fer
i segur que esperaré
que sequin una mesada.

103 - 12

Perquè estava marejat
ahir jo no vaig sopar,
i avui es meu berenar
ha estat pa amb oli torrat.

104 - 13

He fet un berenar nou:
una carxofa esporgada,
a llesques primes tallada,
frita arrabossada amb ou.

105 - 14

Com que avui tenc un dinar
de primera comunió
un cafè amb llet petitó
m'ha bastat per berenar.

106 - 15

Xocolata i ensaïmades
tenia per berenar
i m'he estimat més pegar
a sa coca amb arengades.

107 - 16

Per ciutat a ses panades
ben dolces les solen fer
i solen llevar molt bé
ets ossos de ses tallades.

108 - 17

Panada per berenar,
per cert que era una finura:
pèsols tendres amb verdura
i trossos de bacallà.

109 - 18

Jo berén de lo que trob
o de lo que m'han donat,
i avui ha estat de brossat
mesclat amb un poc d'arrop.

110 - 19

Creis-me que aquesta vegada
no sabia què agafar,
i he pres lo que va quedar
des sopar d'anit passada.

111 - 20

Un berenar nou de trinca.
Avui dematí m'han tret
una escudella de llet
i quatre galletes d'Inca.

112 - 21

Això és panada molt fina
plena de carn de moltó.
Quin berenar de senyor
que ha duit sa meva cosina!

113 - 22

Ha estat peix escabetxat
de ja fa un parell de dies
i era tan bo que senties
que es vinagre l'ha agafat.

114 - 23

Com no tenc sa panxa fina
no m'he volgut fregir un ou;
m'he fetes sopes de brou
que ahir férem de gallina.

115 - 24

Tenc escaldums per dinar,
porcella i caça rostida,
coses dolces fora mida
i encara he de berenar.

116 - 25

Un ou bullit que sobrà
des sopar d'anit passada,
que menjàrem bajocada,
m'ha servit per berenar.

117 - 26

Panadetes vaig comprar
que es preu no era petit,
fetes d'ossos de cabrit
i de sa pasta des pa.

118 - 27

Cuites dins sa greixonera
amb un parell de patates,
jo he berenat de rates
que han tretes de s'Albufera.

119 - 28

Ha estat es meu berenar:
un tros de cocarroi gros,
de col, panses i arròs,
i fet amb pasta de pa.

120 - 29

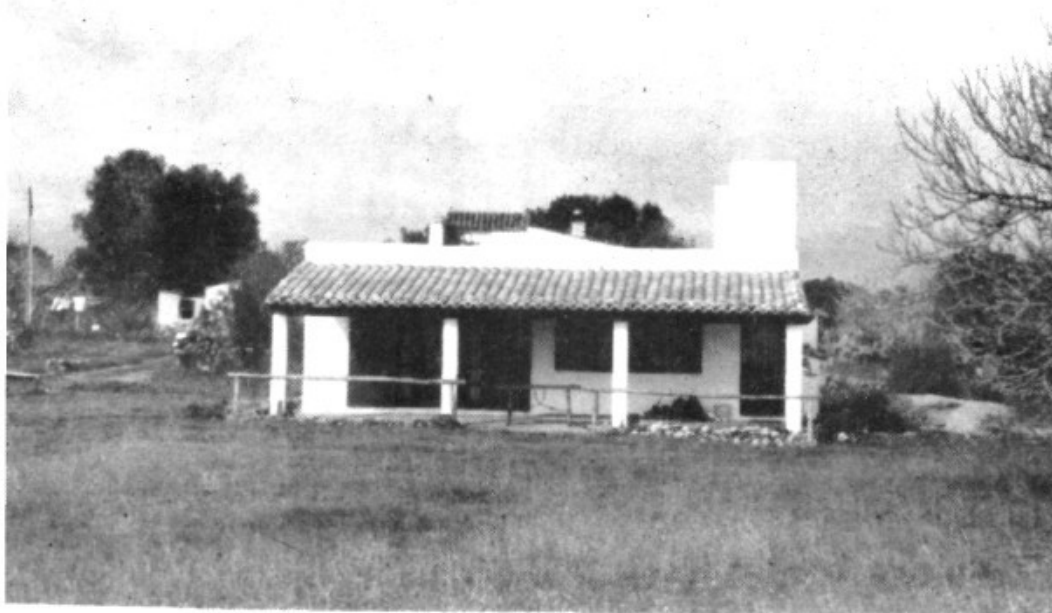
Avui dematí hem pastat
i hem fet coca amb sobrassada,
una miqueta ensucrada,
i d'això n'he berenat.

121 - 30

Sa carxofa fa menjera
bollida i rebossada,
crua i tot jo n'he menjada
davora sa carxofera.

ANTONI POU

Altes il legals?

Xalet

en

"Es Tancat Prim"

PINA - Pina - Pina - Pina - Pina - Pina - Pina - PiN

LA 3ª EDAT:

Aquest passat mes de març, les persones de la 3ª edat, jubilats, de Pina, anaren a fer una excursió juntament amb els de l'Associació de la 3ª edat d'Algaida, dins el programa "Mallorca pam a pam". De Pina eren prop de 30 i anaren per la zona de Pollença, dinaren a Son Sant Martí i, per lo que mos digueren, l'excursió els va agradar molt.

Aquest fet hauria de tenir continuació i no ser una cosa esporàdica. Mos explicarem: Pina podria o bé tenir la pròpia associació de la 3ª edat o bé els pineros estar dins la d'Algaida i tenir el seu representant dins la Junta Directiva a fi de tenir les notícies de primera mà que interessin als pineros; i així se podrien beneficiar els uns i els altres. Ara que lo que deim aquí només reflexa la nostra opinió; això ho haurien de decidir els propis interessats, és a dir, els jubilats. Els d'Algaida, que ja estan associats, tenc entès que ja han fet el seu oferiment per apuntar-se.

De totes maneres avui en dia lo que sembla que és convenient és que els jubilats formin part de qualque associació d'aquest tipus, ja que per tots els pobles de Mallorca n'hi ha i així poden accedir a tots els beneficis que tenen aquestes associacions: informació d'excursions i viatges, descomptes en el preu, subvencions dels organismes oficials, per citar els de caràcter econòmic, així com els de tipus social o personal, que són coneguts per tots. En disposar de temps lliure, poden fer xerrades al seu local social, jocs, reunions, festes, excursions, i no quedar-se asseguts a caseva devora el foc o davant la televisió. Poden presentar a través de l'associació les seves queixes, les seves peticions i inquietuds, reivindicar els seus drets davant els organismes públics i d'aquesta manera fer sentir la seva veu dins la societat.

D'aquesta manera no se senten marginats o inútils com a persones que ja han complit les seves obligacions laborals i ara ja no es compta amb ells per res. Han treballat tota la vida i ara tenen dret a un descans ben merescut i guanyat, no s'han de sentir inferiors per res als joves o als adults en edat laboral.

La 3ª edat és un altre pas d'aquesta vida, com en el seu dia ho fou la infantesa, l'adolescència, la joventut o l'edat adulta; aquestes etapes de la vida són una preparació per arribar a la vellesa, jubilació o 3ª edat, que no és un "retiro", un retirar-se d'enmig, és un viure aquesta etapa de maduresa de la persona, amb tot l'enriquiment que suposa aquesta escola que és la vida humana; l'experiència acumulada amb els altibaixos de la vida no es pot aprendre llegint cap llibre, sinó sols vivint i tornant vells. I vol dir que una cosa que costa tant aprendre i que dura tants d'anys, com és tota la vida, llavors no l'ha d'aprofitar la persona i comunicar-la a la societat, que així es pot beneficiar d'aquest coneixements? És així que els nostres vells poden anar amb el cap ben alt i estar orgullosos de la situació que viuen i no tenir manies ni sentir-se apocats davant el jovent que puja tan impetuós; han de deixar sentir la seva veu a la societat i fer-se escoltar i demostrar que ells sí tenen qualque cosa que dir dins el món d'avui.

NOTICIARI:

Pluviòmetre: el mes de març (fins dia 28) havien plogut 37 litres.

Referèndum OTAN: D'un cens de 309 votants, varen votar 165. Hi hagué 78 sí, 69 no, 17 en blanc i 1 vot nul.

Caçadors: De ses perdius que amollaren per repoblar, diuen que ja n'han agafada qualcuna. Això és passar-se.

Naixement: Dia 03-03-86 va néixer Sebastià Mut Oliver, fill d'Antònia i Sebastià. Enhorabona als pares.

Defuncions: Dia 03-03-86 morí Guillem Munar Oliver als 82 anys.

Dia 07-03-86 va morir Rafel Ramis Aloy als 54 anys. En pau descansin

XESC OLIVER

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Educació i Cultura

CULTURA POPULAR

MESTRE ANTONI "LLEÓ"

EN LA MEMÒRIA DEL POBLE

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

No crec que ningú dubti que la confirmació de l'èxit d'un glosador popular la constitueix el fet que el poble, la memòria popular anònima, conservi vius i frescs els textos de les cançons que aquell glosador va compondre anys enrera.

A Lluçmajor, és ben palès, molta gent recorda el nom, anècdotes i cançons de mestre "Lleó", glosador de soca-rel, nascut a l'esmentada ciutat el 5 d'octubre de 1.818 i veí de Lluçmajor fins a les vuit del vespre del dia 27 de març de 1.908, data del seu decés. Home del poble, "mosso de margedor", glosador per damunt tot. Un glosador ajustat al cent per cent als models que d'aquesta tipologia humana n'han indicat els folkloristes. Protagonista d'un extens repertori d'anècdotes arrodonides amb cançons enginyoses com poques, mestre "Lleó" fou autor també de diversos "glosats" que varen ésser publicats.

És a rel d'una d'aquestes publicacions ("plaguets"), "Unions i desunions/de fets moderns i antics/posat en varies cançons/d'on poren prendre lliçons/ets homos grans i petits" (3ª edició en estampa de Felip Guasp a Palma, datada el 1.896), que hem cregut oportú el nostre comentari inicial relatiu a la pervivència en la memòria col·lectiva com a senyal d'encert. L'obra de referència és un recull de 102 estrofes (majoritàriament fusió de dues quartetes heptasil·làbiques amb dues rimes consonants, de disposició croada) on l'autor reflexiona i es reconcentra en el passat i el present oferint la seva particular visió de l'individu que intenta sobreviure al si d'una societat injusta. D'aquesta recopilació el poble n'ha assaborit una bona part incorporant-la al patrimoni comú.

Tots els estimadors de la cançó popular mallorquina recorden que el pare Rafael Ginard i Bauçà al seu gegantí "Cançoner Popular de Mallorca" només publicà les cançons per ell recollides de la tradició oral deixant de banda les que havien estat prèviament impreses. Doncs bé, si llegim el tom III del C.P.M., a l'apartat "Localitat", l'epígraf "Espanya en general", hi trobarem deu cançons. D'aquesta desena, set són originals (així ho prova la publicació citada) de mestre Antoni "Lleó" (vegi's la numeració):

C.P.M.: n° 15-18-19-20-21-22-23; "Unions...": 33-83-32-29-90-35-47.

Anotarem el text d'alguns exemples de mestre "Lleó" (actualitzant-ne només l'ortografia):

- 33: A Espanya hi ha un lleó
antic i fort de barram
i som molts qui l'engreixam
amb ses gotes de suor.
I amb sa contribució
de sang força li donam,
i si no mos defensam
matarà sa nació".
- 29: "Si aquest despotisme dura,
que la fe no's pos formal,
Espanya pes natural
pararà en mala ventura;
un tirai s'altre s'atura,
que això resulta amb més mal
que un cap de vent de mestral
a arbre que està en tenrura".
- 90: "Espanya duu una alenta
i a poc a poc morirà,
i qui la podria curar
s'enfermedad li aumenta.
I si ha d'anar així sempre,
no s'hi podrà viure un ca,
que sa bossa des pagar
ja no té pols an es ventre".

Recollides pel gran folklorista franciscà a indrets tan diversos com Lluçmajor, Porreres, Sineu, Artà, Son Carrió, Manacor, Sant Joan o Petra, s'adapten molt fidelment al text original del llucmajorer publicat el 1.896 (si n'excepcionalment la n° 21 del C.P.M., molt canviada, però amb denotació clara de l'origen). Cas semblant succeeix amb la n° 27 de la plagueta ("D'Orient a Occident/el món d'extrem a extrem va: un vol peix, s'altre vol pa/i tothom viu descontent./I si Déu omnipotent/prompte no alça sa mà,/sa sang córrer se veurà/semblant d'un riu o torrent") a la n° 962 del C.P.M. (tom III, "Vida Humana").

En resum, doncs, si de 102 cançons que componen l'aplec del glosador de Lluçmajor tants d'anys després de la seva publicació i a tants llocs distints, persones anònimes han rememorat un 10% dels textos, no calen dubtes sobre l'assumpció per part del poble de l'obra del mestre de paret seca Antoni Garau i Vidal.

Miquel Sbert

Lluçmajor, gener de 1.986

ESPORTS

FUTBOL

Començarem pels veterans. Pel mes de febrer va acabar la lliga d'empreses on l'equip Auto-escola Levante aconseguí un més que meritori quart lloc que demostra el bon paper que enguany han fet.

El mes de març va començar el torneig Primavera, també d'empreses; després de quatre partits disputats, els nostres representants només n'han empatat un, guanyant els altres tres.

Els darrers resultats dels juvenils han estat:
 Constància-Algaida 4-0
 Algaida-Sta. Maria 1-3
 Cultural-Algaida 6-0
 Algaida-Sant Joan 4-1
 Sant Marçal-Algaida 6-1

Resultats dels infantils:

Algaida-Porreres 1-3
 Campos-Algaida 4-0
 Ses Salines-Algaida 7-1

Els resultats dels alevins d'aquests dos darrers mesos són:
 Algaida-At. Inca 6-0
 Algaida-Constància 0-4
 Porto Cristo-Algaida 7-0
 Algaida-Porreres 1-2
 Colònia-Algaida 2-2

El començament de la segona volta del Campionat de lliga no podia esser millor en quant a resultats per l'equip de II Regional, ja que s'han guanyat la majoria de partits disputats a fora camp.

Llàstima de la travallada davant l'Sporting de Sóller dins Es Porrassar, que va rompre la ratxa

de victòries i la remuntada dins la taula classificatòria.

De totes maneres, s'està en tercer lloc i tenint en compte que han de passar per dins Algaida es més directes rivals creim que sa darrera paraula la té es nostre equip.

Anim per aquest final de lliga!

Algaida-Pla de na Tesa 4-1
 Santa Maria-Algaida 0-1
 Algaida-Sport. Sóller 1-2
 Consell-Algaida 1-0
 Algaida-Son Cotoner 3-0
 Altura-Algaida 1-3
 Algaida- Rotlet 2-0

BILLAR

Aquests darrers mesos i al local social, Bar Amengual, ha tengut lloc un més que interessant torneig de billar amb participació únicament de billaristes locals.

Els participants s'han distribuït en dues categories segons les seves possibilitats. D'aquesta manera hi ha hagut l'al·licient de la igualtat o d'un nivell paregut. Això ha fet que fins la darrera jornada no es decidissin els primers llocs d'aquest torneig amistós.

A la primera categoria els guanyadors foren:

1. P. Capellà
2. M. Pericàs
3. P. Mulet

A la segona categoria varen quedar en els primers llocs:

1. P. A. Noguera
2. M. Oliver
3. J. Oliver

Anim, i a fomentar aquests torneigs de companyonia!

JOCES ESCOLARS

El passat mes de febrer es va celebrar una jornada esportiva escolar a Montuïri. Els nostres escolars hi varen participar en les següents modalitats:

Futbol infantil masculí:
 Montuïri-Algaida 0-3
 Handbol infantil femení:
 Montuïri-Algaida 3-11
 Handbol infantil masculí:
 Montuïri-Algaida 21-17
 Handbol aleví femení:
 Montuïri-Algaida 3-9
 Handbol aleví masculí:
 Montuïri-Algaida 11-10

Dins els Jocs Escolars s'està disputant un torneig de futbol comarcal dels nins de cicle mitjà. Fins al moment, els representants de ses escoles han obtingut aquests resultats:

Maria-Algaida 1-11
 Algaida-Montuïri 3-3

Els nostres nins encapçalen la classificació juntament amb el Montuïri dins un conjunt de vuit equips.

Anim!

Joan Trobat

UNA XERRADETA... (acabament)

-*Quan assajau?*

-Ho feim els dissabtes horabaixa, i qualche vegada, abans d'una actuació, feim un assaig suplementari.

-*Què és lo que més vos agrada de s'Orquestrina?*

-Ens agrada tocar i disfrutar tocant amb la música que feim.

-*Quins projectes i necessitats teniu?*

-Es projectes per ara són bastants:

-dia 11 d'abril anam a Campos.

-dia 12 a Lluçmajor.

-dia 13 al Parc de la Mar.

-dia 26 a sa trobada d'Escoles Mallorquines a sa Facultat de Lletres.

-dia 15 de maig a Magisteri.

I confiam que també tocarem a sa Festa Pagesa; l'any passat ja ho vàrem fer.

El que més ens preocupa ara és aconseguir un bon equip de so: amplificadors, micros, bafles; tot això puja a un milió de pessetes. El necessitam urgentment, perquè el que tenim és insuficient i no és adequat per aquest tipus de grup.

Desitjam molts d'èxits a l'Orquestrina i que ens puguin seguir animant a les nostres festes.

Teresa Gelabert

Sebastiana Santmartí

Maciana Ma. Bibiloni

Què fa el Consell Insular en Cultura i Esports

Les activitats del CIM en matèria cultural són nombroses.

De forma directa realitza una labor important de difusió cultural per mitjà del Teatre Principal i de la Biblioteca artesana, i a través de la xarxa de biblioteques i de la tasca d'ordenació d'arxius municipals. A més de tot això, impulsa i fomenta totes aquelles activitats orientades a l'ensenyança i a la difusió de la nostra llengua.

Promociona els estudis universitaris, per una banda, col·laborant amb la Universitat de les Illes Balears, i per altra, mitjançant el sosteniment de:

La UNED (Universitat Nacional d'Educació a Distància).

L'Escola Universitària de Treball Social.

El Consell Insular de Mallorca participa en:

El Patronat Orquestra Ciutat de Palma.

Organitza la Trobada de Bandes de Música que cada any se celebra a un poble diferent de la nostra illa. Manté la tradició de la festa de la Beata que se celebra a Palma.

Ajuda aquelles entitats que, de manera preferent, propaguen la cultura i també les manifestacions culturals de reconegut prestigi com els festivals de Pollença, Deià i Valldemossa.

En relació a l'esport intervé de forma decisiva en l'elaboració del Pla d'Instal·lacions Esportives en

els municipis.

Fomenta la iniciació en tot tipus d'esport de la població infantil i juvenil i proporciona als col·legis i entitats material esportiu.

També organitza, patrocina i promou tota classe de proves que promouen la pràctica de l'esport al mateix temps que en mantenen l'interès.

Entre totes aquestes iniciatives destaquen com a actuacions directes del Consell Insular de Mallorca, l'Escola a la Mar i l'Escola de Pilota, dedicades a l'ensenyança d'aquests esports i destinades als infants de tot Mallorca.

*Consell Insular
de Mallorca*

cl. Palau Reial, 1

una xerradeta amb...

L'Orquestrina d'Algaida

Aquest mes hem xerrat amb l'Orquestrina d'Algaida, que fa una temporadeta que ens acompanya a les nostres festes.

Són onze els components de l'Orquestrina:

En Bernat Fuster (bateria), en Biel Riu (baix), en Víctor i en Delfí Mulet (guitarras), en Miquel Ramon i en Xisco Ramis (trompetes), en Llorenç Caragol (saxo-tenor), en Biel Torres (clarinet), en Tomeu Salas (clarinet i percussió) i en Miquel Massanet (trombó).

-Com va néixer l'Orquestrina?

-Un parell de nosaltres, de sa banda de música, teníem la idea de fer una orquestrina; necessitàvem una base rítmica i ens posàrem en contacte amb el grup que ja existia a Algaida. Així va néixer l'Orquestrina, fa més o manco un any i mig.

-Quina edat teniu aproximadament?

-Estam entre quinze i vint-i-quatre anys, però la majoria en tenim desset o devuit.

-Quines actuacions heu fet i quines vos han agradat més?

-Vàrem començar a tocar per sa fira a una festa de l'Obra. Seguïrem amb altres festes dins Algaida com la Festa Pagesa, Sant Honorat, en Camestortes, Sant Jaume, i llavors ja passàrem a actuar per Montuiri i Lluçmajor. També hem anat a alguns instituts i fa uns quinze dies anàrem a s'Auditori.

En quant a quines actuacions ens han agradat més diríem que sa primera perquè va ésser sa primera i sa de s'Auditori. En general, les actuacions que més ens satisfan són aquelles on la gent s'ha animat i ha ballat.

-Com acabau de dir, vàreu anar a s'Auditori a tocar en la vetlada del NO

a l'OTAN; quina va ésser la vostra experiència?

-Va ésser molt interessant poder tocar amb un equip de so molt bo, amb un tècnic professional i a una sala amb una audició magnífica.

Es públic es va portar molt bé, encara que no pogué ballar, cosa que sempre pretenem. És lo únic que hi trobarem un poc a faltar.

-Sa música és vostra? Seguiu qualque moviment en concret?

-No, no és nostra i tampoc no seguim cap moviment en concret. Pretenem sobretot que sa gent s'animi i balli. Sa nostra música va des de sa salsa passant pel rock fins a valsos, tangos i fox.

No ens acabam de definir amb una música determinada, sinó que feim música que en general sigui ballable.

-Abans de s'Orquestrina, qualcú de vosaltres pertanyia a un grup?

-No, no pertanyíem a cap grup amb aquestes característiques, és una experiència nova per a tots. És vera que tots ja tocàvem a part o banda, però mai seriosament.

Segueix a la plana anterior